

វេទិកានៃអង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាល ស្តីពីកម្ពុជា
The NGO Forum on Cambodia

លេខ: ១១២.../NGOF/២០១៧/DIP

សូមគោរពជូន
សម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោ ហេង សំរិល
ប្រធានរដ្ឋសភាជាតិ

កម្មវត្ថុ: សំណើសុំពិនិត្យពិចារណាលើអនុសាសន៍នៃ "សេចក្តីព្រាងច្បាប់ស្តីពីហិរញ្ញវត្ថុសម្រាប់ការគ្រប់គ្រងឆ្នាំ ២០១៨" របស់អង្គការសង្គមស៊ីវិល។

សេចក្តីដូចមានចែងក្នុងកម្មវត្ថុខាងលើ តាងនាមឱ្យវេទិកានៃអង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាលស្តីពីកម្ពុជា និងបណ្តាញអង្គការជាតិ/អន្តរជាតិ យើងខ្ញុំមានកិត្តិយសដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់ សូមគោរពជម្រាបជូនសម្តេច មេត្តាជ្រាបថា៖ ដើម្បីចូលរួមចំណែកជាមួយនឹងរាជរដ្ឋាភិបាលក្នុងការពង្រឹងតម្លាភាពថវិកា និងទំនាក់ទំនងជាមួយសាធារណៈជន ដែលជាផ្នែកមួយនៃកម្មវិធីកែទម្រង់ការគ្រប់គ្រងហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈ វេទិកានៃអង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាលស្តីពីកម្ពុជា និងបណ្តាញអង្គការជាតិ/អន្តរជាតិ បានផលិតនូវរបាយការណ៍សង្ខេប ស្តីពីការវិភាគលើសេចក្តីព្រាងច្បាប់ស្តីពីហិរញ្ញវត្ថុសម្រាប់ការគ្រប់គ្រងឆ្នាំ ២០១៨ ជូនអង្គសភាដើម្បីពិនិត្យមុននឹងធ្វើការអនុម័តទៅលើសេចក្តីព្រាងច្បាប់ស្តីពីហិរញ្ញវត្ថុសម្រាប់ការគ្រប់គ្រងឆ្នាំ ២០១៨។

ឆ្លៀតក្នុងឱកាសនេះ វេទិកានៃអង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាលស្តីពីកម្ពុជា និងបណ្តាញអង្គការជាតិ/អន្តរជាតិ សូមបញ្ជាក់អំពីឆន្ទៈដ៏មោះមុត ក្នុងការគាំទ្រជានិច្ចដល់កិច្ចខំប្រឹងប្រែងរបស់រាជរដ្ឋាភិបាលនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ក្នុងការកែទម្រង់ការគ្រប់គ្រងហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល។ យើងខ្ញុំសូមគោរពថ្លែងអំណរគុណយ៉ាងជ្រាលជ្រៅ ចំពោះរដ្ឋសភាជាតិដែលកន្លងមកតែងតែបានផ្តល់កិច្ចសហប្រតិបត្តិការជាមួយវេទិកានៃអង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាលស្តីពីកម្ពុជាជារៀងរាល់ឆ្នាំ។

អាស្រ័យដូចបានគោរពជម្រាបជូនខាងលើ សូមសម្តេច មេត្តាពិនិត្យ និងពិចារណា ដោយក្តីអនុគ្រោះ។

សូមសម្តេច មេត្តាទទួលនូវការរកិច្ចដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់ អំពីយើងខ្ញុំ។

ធ្វើនៅរាជធានីភ្នំពេញ ថ្ងៃទី ១៦ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ២០១៧

- សូមភ្ជាប់មកជាមួយនូវ៖
- របាយការណ៍សង្ខេបស្តីពីការវិភាគលើសេចក្តីព្រាងច្បាប់ស្តីពីហិរញ្ញវត្ថុសម្រាប់ការគ្រប់គ្រងឆ្នាំ ២០១៨
 - ចម្លងជូន៖
 - គណៈកម្មាធិការទី២នៃរដ្ឋសភា

នាយករដ្ឋមន្ត្រី

ហង់ ធីត ចន្ទធារ៉ា

ការវិភាគរបស់អង្គការសង្គមស៊ីវិល លើសេចក្តីព្រាងច្បាប់ថវិកាឆ្នាំ២០១៨

១. សរុបចំណាយថវិកា

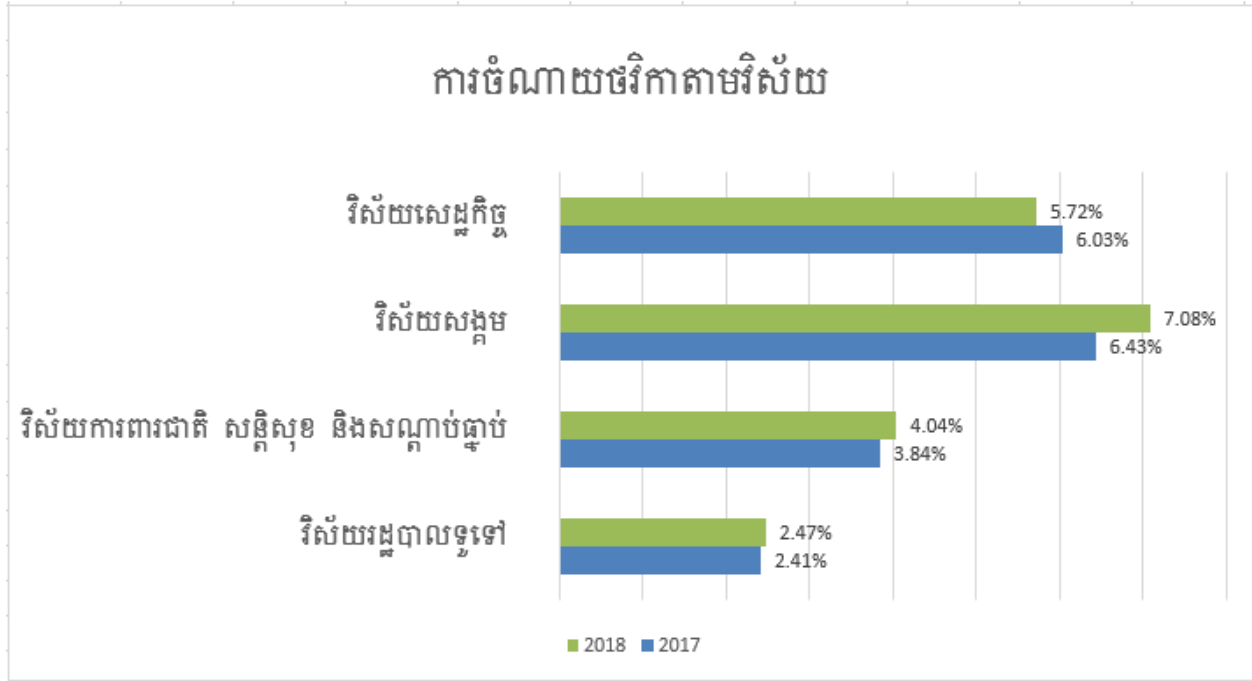
យោងតាមខ្លឹមសារសង្ខេបប្រតិបត្តិស្តីពីសេចក្តីព្រាងច្បាប់ថវិកាឆ្នាំ២០១៨ ចេញផ្សាយលើគេហទំព័រ ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ ថ្ងៃទី២៧ ខែតុលា ឆ្នាំ២០១៧ មានឱ្យដឹងថា ការចំណាយថវិកាឆ្នាំ ២០១៨ ត្រូវបានគ្រោងចំនួន ២៤,៥៩% នៃផលស គឺមានកំណើន ១៥,២% ធៀបនឹងច្បាប់ថវិកាឆ្នាំ ២០១៧ ដែលក្នុងនោះ ចំណាយចរន្តថវិកាជាតិ មានចំនួន ១៥ ៩៤៥ ៤១៨លានរៀល ត្រូវជា ១៦,០៩% នៃផលស គឺមានកំណើន ១៥,៦% ធៀបនឹងច្បាប់ឆ្នាំ២០១៧។ ការចំណាយមូលធនថវិកា រដ្ឋ មានចំនួន ៨ ៤២៩ ៦៨៤លានរៀល ត្រូវជា ៨,៥០% នៃផលស គឺមានកំណើន ១៤,៦% ធៀប នឹងច្បាប់ឆ្នាំ២០១៧។

ចំណាយថវិកា (ឯកតាលានរៀល)	២០១៧		២០១៨		%កំណើន
	ច្បាប់	%ផលស	គ្រោង	%ផលស	
សរុបចំណាយថវិកា	២១,១៥១,៩៨៥	២៣,៦៣%	២៤,៣៧៥,១០២	២៤,៥៩%	១៥,២%
ថ្នាក់ជាតិ	២០,១៨៤,៤៥៧	២២,៥៥%	២៣,៤២៨,២៩៨	២៣,៦៤%	១៦,១%
ថ្នាក់ក្រោមជាតិ	១,៦០៥,៧១៤	១,៧៩%	១,៦៨៤,៦៧៤	១,៧០%	៤,៩%
ចំណាយចរន្តថវិកា	១៣,៧៩៩,០៧៩	១៥,៤២%	១៥,៩៤៥,៤១៩	១៦,០៩%	១៥,៦%
ថ្នាក់ជាតិ	១៣,០៥០,៦៩៦	១៤,៥៨%	១៥,២១៨,១៦៦	១៥,៣៥%	១៦,៦%
ថ្នាក់ក្រោមជាតិ	១,៣៨៦,៥៧៩	១,៥៥%	១,៤៦៥,១២២	១,៤៨%	៥,៧%
ចំណាយមូលធនថវិកា	៧,៣៥២,៩០៦	៨,២១%	៨,៤២៩,៦៨៤	៨,៥០%	១៤,៦%
វិនិយោគសាធារណៈដោយហិរញ្ញប្ប ទានក្នុងប្រទេស	២,៤០២,៨៣៥	២,៦៨%	៣,១៤៥,៣៥២	៣,១៧%	៣០,៩%
ក្នុងនោះចំណាយមូលធនថ្នាក់ក្រោមជាតិ	២១៩,១៣៥	០,២៤%	២១៩,៥៥២	០,២២%	០,២%
ការទូទាត់ប្រាក់ខ្ចី	៦៦៥,៥១៤	០,៧៤%	៧៣៧,៣៩៣	០,៧៤%	១០,៨%
វិនិយោគសាធារណៈដោយហិរញ្ញប្ប ទានក្រៅប្រទេស	៤,២៨៤,៥៥៧	៤,៧៩%	៤,៥៤៦,៩៣៩	៤,៥៩%	៦,១%

ប្រភព៖ ខ្លឹមសារសង្ខេបប្រតិបត្តិស្តីពីសេចក្តីព្រាងច្បាប់ថវិកាឆ្នាំ២០១៨

ការកើនឡើងនូវចំណាយថវិកាឆ្នាំ២០១៨ គឺជាការកើនឡើងនូវចំណាយលើបន្ទុកបុគ្គលិក ដែលក្នុង នោះបៀវត្សបុគ្គលិកថ្នាក់ជាតិ ត្រូវបានកើនឡើងជិត ៣ដង ធៀបនឹងឆ្នាំ២០១៣។

២. ការចំណាយថវិកាតាមវិស័យ និងក្រសួងមួយចំនួន

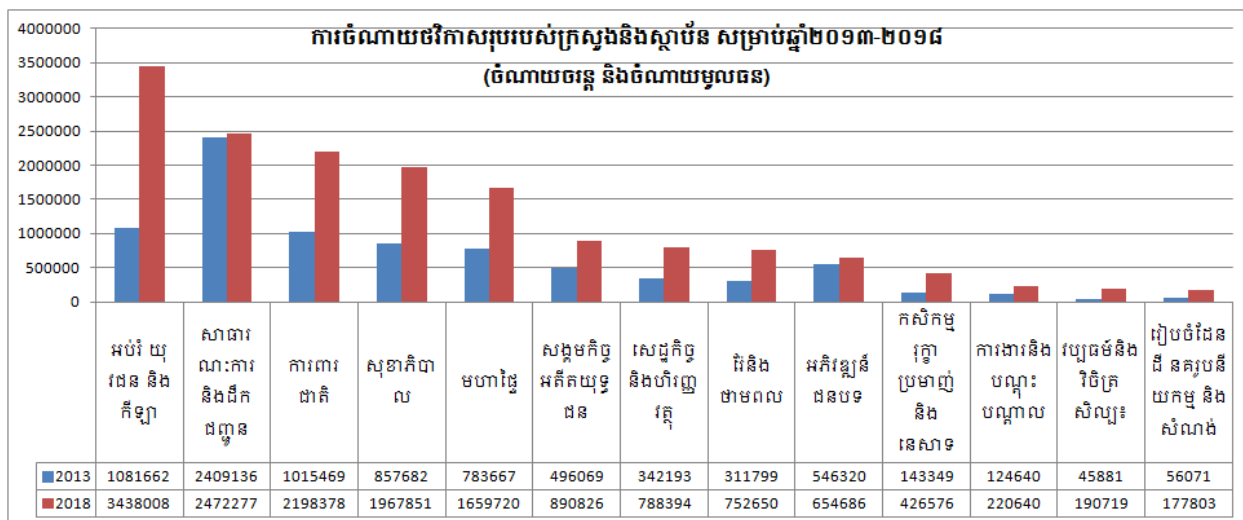
ប្រភព៖ ខ្លឹមសារសង្ខេបប្រតិបត្តិស្តីពីសេចក្តីព្រាងច្បាប់ថវិកាឆ្នាំ២០១៨

ថវិកាតាមវិស័យ ត្រូវបានគ្រោងចំនួន ៧,៣០៣,២៤៣លានរៀល មានសមាមាត្រស្មើនឹង ៤៨% នៃចំណាយចរន្តថវិកាជាតិ ត្រូវជា ៧.៣៧% នៃផសស គឺមានកំណើន ១៦.៩% ធៀបនឹងច្បាប់ថវិកាឆ្នាំ២០១៧។

៣. ការចំណាយតាមក្រសួង និងស្ថាប័ន

នៅក្នុងគ្រោងថវិកាឆ្នាំ២០១៨ ធៀបនឹង២០១៧ វិស័យសង្គមកិច្ច ត្រូវបានគ្រោងខ្ពស់ជាងគេ រហូតដល់ ៧.០៨% នៃផសស ដែលក្នុងនោះ ថវិកាក្រសួងអប់រំ យុវជន និង កីឡា មានកំណើន ចំនួន ២,៣៥៦,៣៤៦លានរៀល និងក្រសួងសុខាភិបាល មានកំណើន ចំនួន ១,១១០,១៦៩លានរៀល។ នៅក្នុងវិស័យសេដ្ឋកិច្ចមាន ៥.៧២% នៃផសស ដែលក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ មានកំណើន ចំនួន ២៨៣,២២៧លានរៀល ក្រសួងអភិវឌ្ឍន៍ជនបទ មានកំណើន ចំនួន ១០៨,៣៣៦លានរៀល និងក្រសួងអីនធឺណិតមានកំណើន ចំនួន ៤៤០,៨៨៥១លានរៀល។ នៅក្នុងវិស័យ

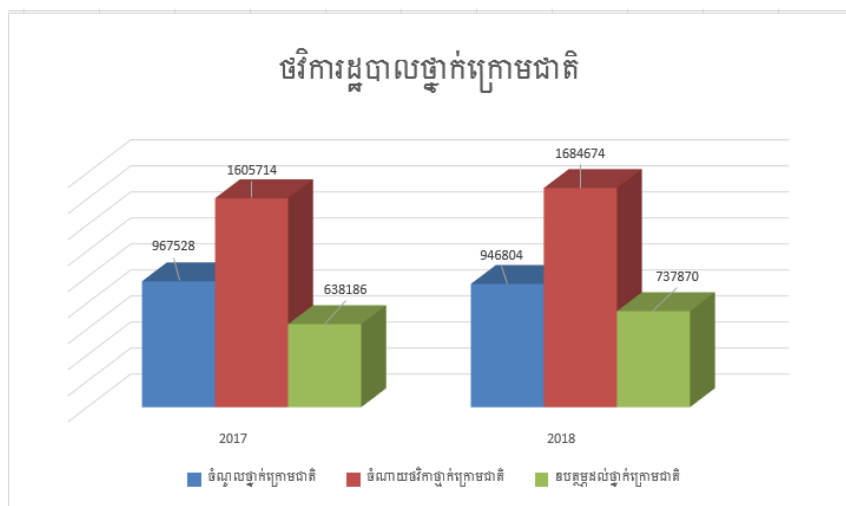
ការពារជាតិ សន្តិសុខ និងសណ្តាប់ធ្នាប់មាន ៤.០៤% នៃផសស ដែលក្រសួងការពារជាតិ មានកំណើន ចំនួន ១,១៨២,៩០៩លានរៀល និងក្រសួងមហាផ្ទៃ មានកំណើន ចំនួន ៨៧៦,០៥៣។ រួមជាមួយគ្នានេះដែរ វិស័យរដ្ឋបាលទូទៅមាន ២.៤៧% នៃផសស ដែលក្រសួងរៀបចំដែនដី នគរូបនីយកម្ម និងសំណង់ មានកំណើន ចំនួន ១២១,៧៣២លានរៀល និងក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ មានកំណើន ចំនួន ៤៤៦,២០១លានរៀល។

ប្រភព៖ ខ្លឹមសារសង្ខេបប្រតិបត្តិស្តីពីសេចក្តីព្រាងច្បាប់ថវិកាឆ្នាំ២០១៨

៤. ថវិការដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិ

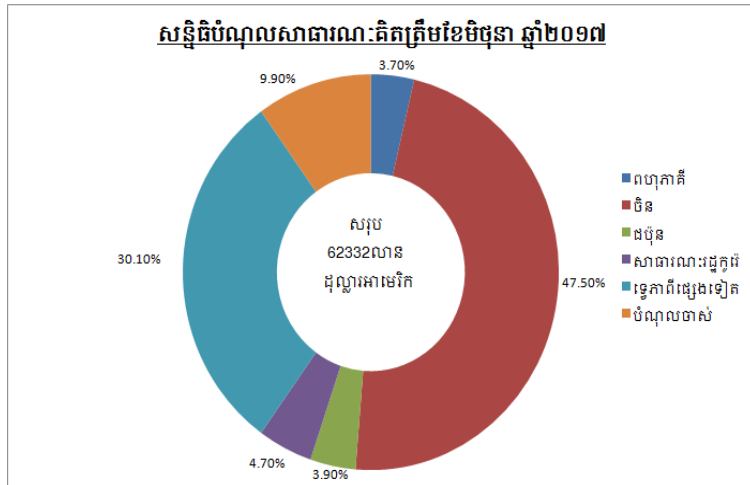
គម្រោងចំណូល ចំណាយរបស់រដ្ឋបាលរាជធានី ខេត្ត មូលនិធិក្រុង ស្រុក និង មូលនិធិឃុំ សង្កាត់ មានឱនភាពថវិកា ដែលធ្វើឱ្យមានកំណើនឧបត្ថម្ភដោយថវិកាជាតិ ១៥,៦% ធៀបនឹងច្បាប់ថវិកាឆ្នាំ២០១៧។

ប្រភព៖ ខ្លឹមសារសង្ខេបប្រតិបត្តិស្តីពីសេចក្តីព្រាងច្បាប់ថវិកាឆ្នាំ២០១៨

៥. ស្ថានភាពបំណុល

យោងតាមខ្លឹមសារសង្ខេបប្រតិបត្តិស្តីពីសេចក្តីព្រាងច្បាប់ថវិកាឆ្នាំ២០១៨ ចេញផ្សាយលើគេហទំព័រ ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ ថ្ងៃទី២៧ ខែតុលា ឆ្នាំ២០១៧ បានឱ្យដឹងថា រដ្ឋាភិបាលកំណត់ពិដាន

ប្រភព៖ ខ្លឹមសារសង្ខេបប្រតិបត្តិស្តីពីសេចក្តីព្រាងច្បាប់ថវិកាឆ្នាំ២០១៨

ក្នុងការខ្ចីសម្រាប់ឆ្នាំ២០១៨ ក្នុងកម្រិត ១០០០លានអេសដេអ៊ែរ ក្នុងគោលដៅឆ្លើយតបទៅនឹង សេចក្តីត្រូវការ តំណទានយ៉ាងគំហុក និងមានទំហំ កាន់តែធំឡើងៗ សម្រាប់ធ្វើហិរញ្ញប្បទានគម្រោង វិនិយោគសាធារណៈ ដែលចេះតែរំកិលពីឆ្នាំមុនៗមក និង ត្រូវរង់ចាំចុះហត្ថលេខាដល់ជាង ១៨៩៣លានអេសដេអ៊ែរ។ ក្នុង

កម្រិត ១០០០លានអេសដេអ៊ែរ រដ្ឋាភិបាលអាចខ្ចីពីគេ សម្រាប់គម្រោង ចំនួន ២៦ ដែលមានលក្ខណៈ សម្បត្តិរួចរាល់ក្នុងចំណោមគម្រោងរង់ចាំចុះហត្ថលេខាសរុបចំនួន ៣១គម្រោង ក្នុងគោលដៅទ្រទ្រង់ កំណើនសេដ្ឋកិច្ច ការលើកកម្ពស់ភាពប្រកួតប្រជែង និងផលិតភាពសេដ្ឋកិច្ច លើវិស័យថាមពល ធារា សាស្ត្រ ហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធរូបវន្ត និងវិស័យអាទិភាពផ្សេងៗទៀត។

៦. សេចក្តីសន្និដ្ឋាន

ការសង្ខេបនិងវិភាគខាងលើ គឺផ្អែកលើទិន្នន័យទាំងស្រុងនៃ “ខ្លឹមសារសង្ខេបប្រតិបត្តិស្តីពីសេចក្តីព្រាង ច្បាប់ថវិកាឆ្នាំ២០១៨” ចេញផ្សាយលើគេហទំព័រក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ កាលពីថ្ងៃទី២៧ ខែ តុលា ឆ្នាំ២០១៧។ ក្នុងករណីនេះ យើងមានព័ត៌មានតិចតួច និងមិនឆ្លុះបញ្ចាំងអំពីសេចក្តីព្រាងច្បាប់ស្តី ពីហិរញ្ញវត្ថុ សម្រាប់ការគ្រប់គ្រងឆ្នាំ២០១៨ ឬសេចក្តីព្រាងច្បាប់ថវិកាឆ្នាំ២០១៨ទាំងស្រុងឡើយ។

ជាមួយគ្នានេះដែរ អង្គការសង្គមស៊ីវិល សូមធ្វើការវាយតម្លៃខ្ពស់របស់រាជរដ្ឋាភិបាល ជាពិសេសស្ថាប័ន ក្រសួងសាមី និងក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ ដែលបានខិតខំប្រឹងប្រែងក្នុងការរៀបចំជាសេចក្តីព្រាង ច្បាប់ស្តីពីហិរញ្ញវត្ថុសម្រាប់ការគ្រប់គ្រងឆ្នាំ២០១៨ ដែលរដ្ឋសភាជាតិ គ្រោងនឹងដាក់ពិភាក្សា និងអនុម័ត

តក្កងពេលឆាប់ៗខាងមុខ នៅថ្ងៃទី១៧ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ២០១៧។ អង្គការសង្គមស៊ីវិល សំណូមពរឱ្យរាជរដ្ឋាភិបាល ធ្វើការផ្សព្វផ្សាយ និងជួយផ្តល់សេចក្តីព្រាងច្បាប់ថវិកាពេញលេញ សម្រាប់ប្រជាពលរដ្ឋ និងបង្កើតឱ្យមានកិច្ចពិភាក្សា រវាង ក្រសួង រដ្ឋសភា ប្រជាពលរដ្ឋ និង អង្គការសង្គមស៊ីវិល ដើម្បីបន្តចូលរួមចំណែកជាមួយនឹងរាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា ក្នុងការពង្រឹងតម្លាភាពថវិកាដែលជាផ្នែកមួយនៃកម្មវិធីកែទម្រង់ការគ្រប់គ្រងហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈ។